

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ИШТУГАНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422060, Республика Татарстан, Сабинский район,
п.ж.д.р. Иштуган, ул. Центральная, 11
тел. (84362) 42-0-37

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ИШТУГАН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

422060, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Иштуган т.ю.р.б., Үзек урам, 11 йорт
тел. (84362) 42-0-37

e-mail: isht.sab@tatar.ru

КАРАР

26.01.2026 ел

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№1

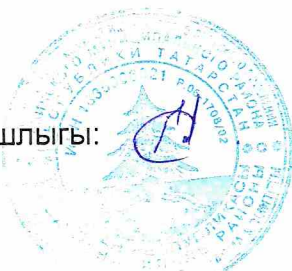
Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программа кабул итү турында

«Россия Федерациясенең кече һәм урта эшмәкәрлеген үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иштуган авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программа кабул итәргә (Программа теркәләр).
2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Башкарма комитетының 25.05.2021 елгы №15 «2021-2025 елларга Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм программасын раслау турында»гы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Өлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматлар турындагы рәсми порталында мәгълүмати-телекоммуникацион «Интернет» челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/rus/ishtugan> адресы буенча урнаштырырга.
4. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам

Иштуган авыл жирлеге башлыгы:

Д.М.Гайнутдинов

Расланган
26.01.2026 елның №1
Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Иштуган авыл җирлегенә Башкарма
комитеты карары белән

Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлегенә территориясендә
2026-2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү буенча
Программа паспорты

Программаның исеме:	“Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлегенә территориясендә 2026-2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү буенча Программа”
Программаның заказчысы:	Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлегенә Башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлегенә Башкарма комитеты
Программаның нигезе:	“Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законы, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы
Программаның максатлары:	-Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлегенә буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү хисабына икътисадый үсешкә һәм халыкның мәшгульлегенә пробелмаларын хәл итү
Программаның мәсәләләре:	1. Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлегенә буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү. 2. Кече һәм урта эшмәкәрлектән барлык бюджет дәрәжәләренә салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә инвестицион активлыгын күтәрү; 4. Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджетыннан түбән булмаган зурлыкта тәэмин итү; 6. Бизнес-Хакимият-Җәмгыять коммуникация системасын үстерү; 7. Районның халыкның мәшгульлегенә өлкәсендә баланслы икътисадый сәясәттен исәпкә алып

	эшсез халыкны кече бизнес өлкөсөнө тарту өчен өстөмө стимул булдыру; 8. Кече бизнес өлкөсөндө машгуль булганнарны социаль яклау белән тээмин итү. 9. Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен үстерү
Программаның финанслау күлөме	2026-2030 елларда Программаны финанслауның гомуми күлөме жирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум төшкил итөчөк, шул исәптән еллар буенча: 2026 ел-0,500 мең сум; 2027 ел-0,000 мең сум; 2028 ел-0,000 мең сум; 2029 ел-0,000 мең сум; 2030 ел-0,000 мең сум. Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеген Советының чираттагы финансларына (чираттагы финансларына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә Программаны финанслау күлөме фаразланган характерда булачак һәм төгәлләштереләчөк

Программаның бүлекләре.

1. Иштуган авыл жирлеген буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тээмин итү.
4. Программаның социаль-икътисадыи эффективлыгының көтелгән бәясе.
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенен өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чараларына карата эшлөнгән юнөлешләр.
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Иштуган авыл жирлеген территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программаның төп чаралары.

1. Иштуган авыл жирлеген территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү – базар системалы хужалык итүнең аерылгысыз элементы булып тора. Алга киткән базар иктисадыи илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иктисадының нигезе, хужалык итү үсешенен двигателе булып тора, чөнки бу-теләсә кайсы жәмгыяттә эшлекле тормышның аеруча динамикалы һәм сыгылмалы формасы.

Базар системалы хужалык итү шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз байлыгын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен үзе тээмин итүче һәм граждандык жәмгыятенен төп стабилләштерүче сәяси көче булып торучы урта сыйныфның өлешен зурайту;

кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур мөмкинлекләр булуы, жәмгыяттә социаль киеренкелекне һәм эшсезлек дәрәжәсен киметү;

төп халык массасының тормыш ориентирларын һәм ижтимагый психологиясен үзгөртү;

кече һәм урта эшмәкәрлекнең житештерү структурасын тиз әверелдерү өчен сыгылмалылыгы һәм сәләте, яңа технологияләр һәм фәнни эшкәртмәләргә оператив булдыру һәм куллану.

Шул сәбәпле Саба районы Иштуган авыл җирлегенә буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы килеп туа.

Әлеге программа "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына нигезләнеп эшләнгән.

01.01.2026 елга кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	2024 ел	2025 ел
1	Иштуган авыл җирлегенә буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	ед.	2	2
2	шулар арасынан:			
	Авыл хужалыгы	ед.	-	-
	Сәүдә һәм җәмәгать туклануы	ед.	1	1
3	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	чел.	7	11
	кече предприятиеләр	ед.	-	-
	юридик зат булмаган физик затлар	ед.	-	-
4	Кече һәм урта предприятиеләр буенча исемлектәге эшчеләрнең уртача саны	чел.	38	38
	Шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	чел.	-	-
	Сәүдә һәм җәмәгать туклануы	чел.	3	3

2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү

Хәзерге вакытта Саба муниципаль районының Иштуган авыл җирлегендә кече эшмәкәрлек буенча элеккегечә хәл ителмәгән проблемалар бар.

Җирлектәге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

- инвестицион ресурсларга кыенлыклы рәхсәт, кредит ресурсларының кыенлыгы фондында үз финанс чараларының кимлеген;

- кече эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге закончалыклардагы үзгәрешләр турында тулы мәгълүматлы булмасы, административ каршылыктар һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда хакимият органның төгәл регламентлары булмасы;

- шәһәрләрнең кече предприятиеләрендә квалификациялә эшче белгечләрнең житмәве тора.

Эшмәкәрлек эшчәнлегенә субъектлары ягыннан мәсьәләләргә кабул итү һәм тормышка ашыру проблемалары булып тора:

- кече эшмәкәрлек субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы (ялланып эшләүчеләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын

түбөнөйтү һәм аны “конверт” формасында түлөү, мәжбүри пенсия иминиятләштерүе һәм социаль иминиятләштерү закончалыкларын үтәмәү);

- кече эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлек алып бара торган икътисад тармакларының пропорциясезлеге (сүдәнен күп үсеш фонында житештерүнең аз үсеше);

Иштуган авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба үсеше һәм булган каршылыктарны жиңеп чыгу урыннарда аны үстерү өчен мәгълүмати, белем бирү, консультацион, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм итү, эшлекле контактлар һәм кооперацияне жайлаштыру юлы, шулай ук эшмәкәрләрдә барлыкка килергә мөмкин булган коллектив ихтыяждар, башка аспектларда ярдәм итү юлы белән уңайлы шартлар тудырып, максатчан эш алып бару нигезендә генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның куелган максатка ирешү өчен тырышлыгын берләштерергә һәм оптимизацияләргә мөмкинлек бирә.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итү

2026-2030 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме жирлек бюджеты акчалары хисабына 0,500 мең сум төшкел итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2026 ел-0,500 мең сум;

2027 ел-0,000 мең сум;

2028 ел-0,000 мең сум;

2029 ел-0,000 мең сум;

2030 ел-0,000 мең сум.

Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлеге Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турындагы карары нигезендә Программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм төгәлләштереләчәк.

4. Программаның социаль-икътисады эффе́ктивлыгының көтелгән бәясе

Программа Саба муниципаль районы Иштуган авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар булдыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда икътисады һәм социаль тотрыклылыкның мөһим элементларыннан берсе буларак кече һәм урта эшкүарлыкны булдыруны һәм аның тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай икътисады мөхит булдыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыруга, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтүгә һәм кече предприятиеләрнең икътисады ныгытуына;

- эш белән тәмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшлөүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәжәсен күтөрү;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баету;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгын арттыру.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенң өстенлекле төрләре

Жирлектә яшәүче халыкның яшәү шартларын яхшыртуга юнәлтелгән стабиль икътисады үсешне тәмин итү максатында, эшмәкәрлек эшчәнлегенң өстенлекле төрләре билгеләнгән:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;

- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемент өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәтләр өлкәсе.

6. Программаның төп чараларына карата эшлэнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәғлүмәти-консультацион ярдәм күрсәтү.
3. Иштуган авыл җирлегендә эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру.
4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар өзерләү.
5. Яшьләргә һәм эшсезләргә эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшкуарлык субъектлары арасында хакимият органнары белән партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Иштуган авыл җирлегенең кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп үтәүчеләре	Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлеге Башкарма комитеты

8. Иштуган авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча Программаның төп чаралары.

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанс чыганаclarы	Сумма, мең сумнардa	Үтәу срогы
1	2	3	4	5	6
1. Эшмәкәрлекне инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска җәлеп итү)					
1	Яшьләрне эшмәкәрлеккә җәлеп итүгә ярдәм итә торган чаралар комплексын уздыру, шул исәптән уку, мегълүмати тәзмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр һ. б. лар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финансларсыз		2026-2030 еллар
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү					
1	Иштуган авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дөүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда дөүләт хакимиятенәң федераль һәм республика структураларына булышлык итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән республика һәм федераль программаларда катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финансларсыз		2026-2030 еллар
2	Иштуган авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрне үстерү максатында, Иштуган авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын жир кишәрлекләре һәм торак булмаган биналар белән тәзмин итүдә булышлык итү	Авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрне үстерү максатларында кече һәм урта предприятиееләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәзмин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру	Финансларсыз		2026-2030 еллар
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяжларны тәзмин итү өчен товарлар, эшләр һәм	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяжларны тәзмин итү өчен	Финансларсыз		2026-2030 еллар

	хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру	товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алуларга жәлеп итү һәм стимуллаштыру		
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү				
1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларга мәгълүмати ярдәм күрсәтү (буклетлар әзерләү)	Кече һәм урта бизнес вәкилләренен алдыңгы тәҗрибәләрен жәелдерү һәм системалаштыру. Саба муниципаль районы Иштуган авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан уздырылучы конкурслар, күргәзмәләр һәм башка чараларда катнашуга кече эшмәкәрлек субъектларын тарту	Жирле бюджет	2026 - 0,500 2027 - 0,000 2028 – 0,000 2029 – 0,000 2030 – 0,000
4. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай жәмәгәт-челек фикерен формалаштыру				
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын ТР һәм РФ территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү	Эшмәкәрлеккә үстерүгә ярдәм итү, эшмәкәрлек эшчәнлегенен иң яхшы субъектлары эшенең алдыңгы тәҗрибәсен тарату, Иштуган авыл җирлегенен социаль-иқтисади үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финансларсыз	2026-2030 еллар
Барлығы				0,500